

Dosarul nr.3ra-1072/20

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

ÎNCHEIERE

2 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Elena Pruneanu,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea în contestare depusă de
Elena Pruneanu împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terț Procuratura
Generală cu privire la anularea în tot a actelor administrative individuale
defavorabile,

împotriva hotărârii din 3 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care
acțiunea în contestare depusă de Elena Pruneanu a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a ț ă :

La data de 13 ianuarie 2020 Elena Pruneanu a depus în temeiul art. 191
alin. (3) Cod administrativ în instanța competentă – Curtea de Apel Chișinău
cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ (acțiunea
în contestare) împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terț Procuratura
Generală cu privire la anularea în tot a actelor administrative individuale
defavorabile.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat că
activează în calitate de procuror în cadrul Procuraturii raionului Strășeni, iar
prin hotărârea nr.3-48/19 din 18 octombrie 2019 a Colegiului de disciplină și
etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, ca rezultat al examinării
procedurii disciplinare intentată de către inspectorul-șef interimar din cadrul
Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale, Leonid Demidov în privința sa a
fost aplicată sancțiunea disciplinară – mustrare.

Nefiind de acord cu această hotărâre, Elena Pruneanu a contestat-o la
Consiliul Superior al Procurorilor, solicitând casarea acesteia, din motiv că
faptele sale nu constituie abatere disciplinară, însă prin hotărârea nr. 1-132/2019
din 6 decembrie 2019 a Consiliului Superior al Procurorilor a fost respinsă

contestația, fiind menținută hotărârea nr.3-48/19 din 18 octombrie 2019 a Colegiului de disciplină și etică.

În opinia sa, atât hotărârea nr.3-48/19 din 18 octombrie 2019 a Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – muștrare, cât și hotărârea nr. 1-132/2019 din 6 decembrie 2019 a Consiliului Superior al Procurorilor de menținerea a hotărârii nr.3-48/19 din 18 octombrie 2019 sunt ilegale și pasibile de a fi anulate din motivul că, faptele sale nu constituie abatere disciplinară.

Astfel, pretinsa abatere disciplinară pentru care s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare-mustrare a constat în faptul precum că, dânsa și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu prevăzute de art. 6 alin. (3), lit.a) și lit.b) a Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 și anume a aplicat necorespunzător legislația la redeschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale, încălcând astfel prevederilor art. 1 alin.(2), art.19 alin.(3), art.52 și art. 458-460 din Codul de procedură penală și principiul legalității pct.6.1.1 din Codul de Etică al procurorilor, precum și art. 38 lit.a), lit.b) și lit.e) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25 februarie 2016.

Astfel, în cadrul controlului de serviciu a fost constatat că, prin sentința Judecătorei Strășeni din 25 iulie 2018, în urma procedurii de revizuire inițiate de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Elena Pruneanu și la solicitarea acesteia, s-a dispus anularea deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 4 iunie 2018, a deciziei Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 1 aprilie 2010 și a sentinței Judecătorei Strășeni din 14 iulie 2008 prin care Raisa Cușnir a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) din Codul penal și condamnată (cu aplicarea art.79 din Codul penal), la 6 ani de închisoare.

În rezultatul examinării procedurii de revizuire, inculpata Raisa Cușnir (care, în baza hotărârii irevocabile din 14 iulie 2008, a început executarea pedepsei cu închisoarea la 27 mai 2017, fiind extrădată din Federația Rusă) a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.220 alin. (1) din Codul penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, fiind eliberată imediat din sala de judecată la 25 iulie 2018, sentința fiind pronunțată ca rezultat al deschiderii procedurii de revizuire în baza ordonanței din 27 aprilie 2018, emisă de procurorul Elena Pruneanu.

Anterior însă, la 16 martie 2018, procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Pavel Roibu, examinând cererea avocatului Iulian Grajdan, privind deschiderea procedurii de revizuire, a dispus respingerea cererii ca vădit neîntemeiată.

Fiind contestată ordonanța dată la judecătorul de instrucție, conform rezoluției procurorului-șef al Procuraturii raionului Strășeni, Alexandru Rață, citația a fost repartizată altui procuror decât cel care a emis hotărârea și anume Elenei Pruneanu, în legătură cu delegarea procurorului Pavel Roibu în altă procuratură teritorială.

Prin încheierea din 11 aprilie 2018, ordonanța din 16 martie 2018 a fost anulată cu dispunerea unui control suplimentar, indicându-se că procurorul nu a oferit răspuns la toate întrebările ce planează asupra pretinselor acțiuni ilegale ale Vioricăi Bulgaru, care ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art.311 și/sau 312 din Codul penal.

La rândul său, procurorul Elena Pruneanu, primind spre examinare procedura de revizuire nu a executat încheierea instanței și respectiv nu a examinat acțiunile părții vătămate Viorica Bulgaru prin prisma art.311 și 312 din Codul penal, însă, la 28 mai 2018, a purces la audierea acesteia, admitând precum că partea vătămată a făcut declarații mincinoase.

Consiliul a mai constatat că acțiunea de urmărire penală de audiere a fost efectuată nu doar superficial, dar și tendențios, deoarece declarațiile au fost inserate în mod selectiv pentru crearea unor temeuri iluzorii de deschidere a procedurii de revizuire, favorabile condamnatei Raisa Cușnir.

În argumentarea demersului din 8 iunie 2018 privind admiterea revizurii procesului penal, procurorul Elena Pruneanu a invocat că, potrivit procesului-verbal din 28 mai 2018 de audiere în calitate de martor, Viorica Bulgaru a menționat că „...Cușnir Raisa nu a avut nici o influență asupra ei, nu a înduplecat-o cu nimic, nu i-a asigurat nici un transport, nu a amenințat-o cu ceva, nu i-a cerut niciodată actele ei. Ea numai i-a zis o singură dată că fiica ei lucrează în Turcia și că se poate duce cu ea împreună, pentru ca să îi fie mai ușor ei în drum... ”.

Procurorul Elena Pruneanu, relevând declarațiile Vioricăi Bulgaru, depuse la 28 mai 2018 a pretins că a stabilit alte circumstanțe de care instanța de judecată nu a avut cunoștință, chiar dacă anterior Viorica Bulgaru a depus declarații analogice la toate fazele procesului penal, care au fost confirmate și prin spectrul probatoriu, aceste împrejurări fiind ignorate.

Astfel, în partea afirmațiilor privind comiterea infracțiunii cu participarea învinuitei Raisa Cușnir s-a notat că la 11 ianuarie 2008, Viorica Bulgaru a depus plângerea prin care a solicitat „... să atragă la răspundere conform legislației în vigoare pe Raisa Cușnir și Ana Bulgaru, care prin înțelegere prealabilă m-au recrutat și folosindu-se de starea mea de vulnerabilitate... mi-au organizat transportarea în Turcia., pentru practicarea prostituției...”.

La 4 februarie 2008, Viorica Bulgaru a fost audiată în calitate de parte vătămată de către procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Dorina Croitor, și a declarat că „... peste un timp, tot prin luna septembrie 2017, acasă la Ana Bulgaru după serviciu în oșpeție venise mama Ludmilei Dubleac, Raisa Cușnir... Raisa Cușnir mi-a comunicat că de nenumărate ori o telefonează fiica sa Ludmila deoarece are datorii cu Turcia pentru că a transmis bani să fie transportată de Elena Bulgaru în Turcia însă din cauza problemelor care au avut loc la aeroport eu sunt obligată să întorc o sumă de bani de aceea trebuie să plec în Turcia la Ludmila și concubinul ei Sedat... ”.

În cadrul urmăririi penale, la 10 martie 2008, partea vătămată Viorica Bulgaru a fost audiată suplimentar și de către procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Andrei Lesnic, depunând declarații analogice.

La 21 martie 2008, procurorul Andrei Lesnic a efectuat confruntarea între partea vătămată, Viorica Bulgaru și Raisa Cușnir, unde prima a susținut declarațiile sale, confirmând rolul Raisei Cușnir în comiterea infracțiunii.

Partea vătămată, Viorica Bulgaru, fiind audiată atât la judecarea cauzei în instanța de fond, cât și în instanța de apel, a susținut declarațiile sale făcute în cadrul urmăririi penale.

În detrimentul probelor indicate, procurorul Elena Pruneanu, ca temei pentru admiterea revizuirii de către instanța de judecată, a invocat art.458 alin.(3) pct. 2) din Codul de procedură penală, și anume că „...au fost stabilite alte circumstanțe de care instanța de judecată nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii, și anume faptul că Raisa Cușnir nu a recrutat-o pe Viorica Bulgaru”.

Astfel, cu ignorarea probelor care au fost apreciate ca verosimile de către instanțele care au examinat prezenta cauză, procurorul Elena Pruneanu a dat o altă apreciere declarațiilor Vioricai Bulgaru și a dispus deschiderea procedurii de revizuire, transmițând materialele cauzei în instanța de judecată.

În pofida prevederilor pct.28 din Ordinul Procurorului General nr.44/15 din 24 noiembrie 2016 cu privire la interacțiunea dintre subdiviziunile Procuraturii Generale, procuraturile specializate și teritoriale la desfășurarea activității de combatere a traficului de ființe umane și a migrației ilegale, Procuratura raionului Strășeni nu a informat nici Secția combatere a traficului de ființe umane despre deschidere a procedurii de revizuire în cauza respectivă.

În continuare, contrar pct.28 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 2 ianuarie 2018 cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, care stabilește că, săptămânal, în ultima zi lucrătoare, pînă la ora 12:00, procuraturile teritoriale și specializate vor expedia în secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, rapoarte privind rezultatele examinării cauzelor penale în instanțele de judecată conform anexei nr.2. Soluțiile pronunțate în cauzele penale examinate cu sentință după ora 12:00, vor fi incluse în raportul săptămânal ulterior, cu excepția sentințelor de achitare sau, după caz, de încetare a procesului penal pe motive de reabilitare a inculpaților..., procurorul Elena Pruneanu nu a informat despre pronunțarea de către Judecătoria Strășeni a sentinței din 25 iulie 2018 în privința Raisei Cușnir.

Consiliul a concluzionat că procurorul Elena Pruneanu, în cazul descris, a acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, cu admiterea încălcărilor grave de lege.

Totodată, procurorul Elena Pruneanu, fiind audiată în cadrul verificării sesizării, a declarat că a deschis procedura de revizuire după ce a fost admisă contestația părții apărării de către judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Strășeni, fiind declarată nulă ordonanța de refuz în deschiderea

procedurii de revizuire emisă de către procurorul Pavel Roibu la data de 16 martie 2018 și că toate acțiunile sale au fost coordonate cu procurorul-șef al Procuraturii raionului Strășeni, Alexandru Rața.

În opinia Colegiului disciplinar, comiterea abaterilor disciplinare de către procurorul Elena Pruneanu, se confirmă prin: materialele sesizării; copia ordonanței de refuz în deschiderea procedurii de revizuire din 16 martie 2018; copia ordonanței de deschidere a procedurii de revizuire din 27 aprilie 2018; copia sentinței Judecătoriei Strășeni din 14 iulie 2008; copia deciziei Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2009; copia deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 1 aprilie 2010; copia deciziei Curții Supreme de Justiție din 4 iunie 2014; copia sentinței Judecătoriei Strășeni din 25 iulie 2018; copia plângerii lui Viorica Bulgaru din 11 ianuarie 2008; copiile proceselor verbale de audiere a părții vătămate din 4 februarie 2008, 28 mai 2018; copia procesului-verbal de confruntare din 21 martie 2008 și alte acte de procedură penale anexate la cauza disciplinară.

Analizând rezultatele verificării sesizării, Colegiul disciplinar a ajuns la concluzia că procurorul Elena Pruneanu și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu prevăzute de art.6 alin.(3) lit.a) și b) a Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prin ignorarea sau aplicarea eronată a prevederilor art.1 alin.(2), art.19 alin.(3), art.52 și art.458-460 din Codul de procedură penală la inițierea procedurii de revizuire a cauzei penale. Concomitent, Colegiul a mai constatat că prin aceleași acțiuni au fost încălcate prevederile pct.6.1.1, 6.1.4, și 6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, în consecință, faptele descrise constituie o abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit.a), b) și e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Conform reclamantei, aceste constatări sunt neîntemeiate, deoarece dânsa a acționat într-un cadru absolut legal conform normelor imperative procesuale prevăzute la art. 460, alin. (6) Cod de procedură penală cu privire la deschiderea procedurii de revizuire, (1) procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond. (6) Dacă există vreunul din temeiurile prevăzute în art. 458 alin. (3) pct. 1)–3), procurorul, în limitele competenței sale, dă o ordonanță de deschidere a procedurii de revizuire și efectuează cercetarea circumstanțelor sau dă o însărcinare în acest scop ofițerului de urmărire penală. În cursul cercetării circumstanțelor noi descoperite se pot efectua, cu respectarea dispozițiilor prezentului cod, audieri, cercetări la fața locului, expertize, ridicări de obiecte sau documente și alte acțiuni de urmărire penală care vor fi necesare.

Cu privire la emiterea ordonanței de deschidere a procedurii de revizuire din 27 aprilie 2018 conform pct.3) al actului procesual menționat, a fost informat Procurorul-Sef al Procuraturii r-lui Strășeni, Alexandru Rața.

Urmare a emiterii ordonanței de deschidere a procedurii de revizuire din 27 aprilie 2018 în condițiile prevederilor art. 458 Cod de procedură penală, s-a efectuat cercetarea tuturor circumstanțelor descrise în conținutul cererii

adresate de către avocatul Iulian Grajdan în interesele condamnatei Raisa Cușnir, inclusiv audierea părții vătămate Viorica Bulgaru.

Conform procesului-verbal de audiere a cet. Viorica Bulgaru, aceasta a menționat că, Raisa Cușnir „nu a avut o influență asupra ei, nu a înduplecat-o cu nimic, nu i-a asigurat vre-un transport, nu a amenințat-o cu ceva, nu i-a cerut nici o data actele ei. Ea numai i-a zis o singură dată, că și fiica ei lucrează în Turcia și că se poate duce cu ea împreună, pentru ca să-i fie ei mai ușor în drum”.

În acest sens, reclamanta prin prisma noilor declarații date de către Viorica Bulgaru, care au fost obținute după deschiderea procedurii de revizuire, a efectuat cercetarea următoarelor circumstanțe:

Conform materialelor dosarului penal partea vătămată a participat la examinarea dosarului în instanța de apel doar la data de 9 octombrie 2009, unde a făcut declarații, însă fără a fi avertizată de răspundere penală.

Prin decizia din 23 octombrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată sentința Judecătorie Strășeni din 14 iulie 2008, rejudecată cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Raisa Cușnir a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 220 alin.(1) CP cu numirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, anume în baza declarațiilor părții vătămate la care se face referire în sesizare.

La examinarea ulterioară a cauzei penale în ordine de apel, partea vătămată Viorica Bulgaru nu a participat și nu a fost audiată, fapt confirmat prin procesele-verbale ale ședințelor de judecată și certificatul care a fost prezentat de către procuror în instanța de judecată privind lipsa pe teritoriul RM a părții vătămate, menționându-se în certificat că este plecată peste hotarele țării.

Totodată, situația invocată de către partea vătămată în urma deschiderii procedurii de revizuire, precum că a făcut declarații minciunoase la urmărirea penală și în instanțele de judecată, nu a fost obiect de examinare al instanțelor de judecată, și constituie o circumstanță nouă, care n-a fost la examinarea anterioară de către instanțele de judecătorești.

Declarațiile făcute de partea vătămată Viorica Bulgaru în fața organului de urmărire penală în urma deschiderii procedurii de revizuire (declarații care de altfel au fost date și în instanța de judecată la examinarea procedurii de revizuire) și acele declarații date în instanța de apel, diferă în totalitate. Or, aceasta a declarat în cadrul procedurii de revizuire că, a mințit că Raisa Cușnir a recrutat-o, transportat-o și adăpostit-o, cu consimțământul ei în scop de exploatare comercială, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil. A indicat anterior astfel, pentru ca să nu zică că doar Ana Bulgaru a înduplecat-o să plece în Turcia.

În situația vizată, conform temeiurilor de drept art.52, art.255, art.458 alin.(3), pct.2, art.459, art.460 alin.(1), (6) Cod de procedură penală, după terminarea cercetării circumstanțelor noi, la data de 11 iunie 2018 către

Judecătoria Strășeni (sediul Central) a fost înaintat demersul privind admiterea cererii de revizuire.

În argumentarea demersului din 11 iunie 2018 privind admiterea revizuirii procesului penal conform dispozițiilor legale s-a invocat că s-au constatat circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la momentul emiterii hotărârii, făcând trimitere la temeiul de drept prevăzut la art. 458 alin. (3), pct. 2) Cod de procedură penală, conform prevederilor căruia, revizuirea poate fi cerută în cazurile în care s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată.

Totodată, situația invocată de partea vătămată Viorica Bulgaru la examinarea cererii de revizuire, că a făcut declarații minciunoase la urmărirea penală și în instanțele de judecată, nu a fost obiect de examinare al instanțelor de judecată, și constituie o circumstanță nouă, care nu a fost cunoscută la examinarea anterioară de către instanțele judecătorești.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni din 17 iulie 2018 s-a constatat că, cererea/demersul de revizuire înaintat de către procuror a fost întemeiat și s-a admis demersul procurorului Elena Pruneanu privind deschiderea procedurii de revizuire.

Mai mult decât atât, urmare a cercetării judecătorești în urma deschiderii procedurii de revizuire, la data de 25 iulie 2018 (dosarul nr. 1rh-2/2018) de către judecătorul Judecătoriei Strășeni (sediul Central), a fost emisă sentința, prin care s-a hotărât anularea deciziei Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 4 iunie 2018, decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 1 aprilie 2010 și sentința Judecătoriei Strășeni din 14 iulie 2008, prin care Raisa Cușnir Ion a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 165 alin.(2) lit. d) Cod penal și condamnată cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, fără aplicarea pedepsei complimentare obligatorii, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care a fost recunoscută vinovată Raisa Cusnir Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 220 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6 000 lei, fiind eliberată de sub arest condamnată Raisa Cușnir Ion, imediat din sala de judecată, cu aplicarea în privința acesteia a măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara, până la definitivarea sentinței.

În acest sens, a menționat că partea vătămată, Viorica Bulgaru, fiind preîntâmpinată inclusiv de către instanța de judecată de răspunderea pe care o poartă conform prevederilor art. 312 Cod penal, a prezentat aceleași declarații care au fost date în fața organului de urmărire penală în cadrul deschiderii procedurii de revizuire.

În ședința de judecată partea vătămată Viorica Bulgaru, care a fost avertizată de răspundere penală, a declarat că fiind audiată la urmărirea penală și în instanțele de judecată a făcut declarații minciunoase, indicând că și inculpata Raisa Cusnir a înduplecat-o să plece în Turcia, situație care nu corespunde adevărului.

La rândul său, instanța de judecată, analizând declarațiile părții vătămate Viorica Bulgaru date în urma audierii acesteia în ședința de judecată, a considerat că acțiunile inculpatei Viorica Cușnir urmează a fi corect încadrate în prevederile art. 220 alin.(1) Cod penal, ca îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane.

Conform prevederilor art. 464 Cod de procedură penală, instanța, dacă constată că cererea de revizuire este întemeiată, anulează hotărârea în măsura în care a fost admisă revizuirea sau hotărârile care nu se pot concilia și pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art. 382-399 și 410, care se aplică în mod corespunzător, iar în cazul când consideră cererea de revizuire neîntemeiată, o respinge. Or, procedura de redeschidere și examinare a revizuirii nu ține de acte decizionale emise în mod unipersonal doar de către procuror, asupra temeiniciei sau netemeiniciei cererii/demersului de revizuire urmează să decidă instanța de judecată prin pronunțarea unei hotărâri motivate privind anularea hotărârii în măsura în care a fost admisă revizuirea.

La acest capitol, a invocat asupra faptului că, ordonanța de deschidere a procedurii de revizuire din 27 aprilie 2018 nu a fost contestată, fiind definitivă, ceea ce denotă că, reclamanta, nu a admis o încălcare a legislației la redeschiderea procedurii de revizuire în temeiul art. 458-460 Cod de procedură penală.

În opinia sa, la examinarea cererii de revizuire s-a ținut cont de jurisprudența CEDO, or fiind în prezența afirmației părții vătămate că a făcut declarații minciunoase la urmărirea penală și în instanțele anterioare, procurorul a respectat integral prevederile legale, nefiind prezentă la caz situația unei ordonanțe sau respectiv, demers deghizat.

Totodată, îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul redeschiderii procedurii de revizuire a cauzei penale se confirmă inclusiv prin admiterea de către instanță a demersului procurorului cu pronunțarea unei sentințe motivate. Or, cauza a fost examinată de către Judecătoria Strășeni (sediul Central) în mod echitabil constatându-se că cererea/demersul de revizuire a fost întemeiat prin adoptarea sentinței motivate la data de 25 iulie 2018.

În speță, instanța de judecată, prin sentința pronunțată, a răspuns la toate argumentele indicate în demersul de revizuire adresat de către procuror, indicând motivele pe care și-a întemeiat soluția de anulare a hotărârii în măsura în care a fost admisă revizuirea.

La examinarea cazului s-a ținut cont de jurisprudența CEDO, or fiind în prezența declarației părții vătămate că a făcut declarații minciunoase la urmărirea penală și în instanțele anterioare, s-a respectat prevederile legale adoptându-se o sentință în conformitate cu prevederile legale în baza probelor administrate în ședință.

La fel, a subliniat că nu poate fi reținut ca încălcare a legislației de către procuror în cadrul redeschiderii procedurii de revizuire a cauzei penale inclusiv prin prisma faptului că sentința nu a fost contestată de către părți, sentința din 25 iulie 2018, fiind una definitivă și executorie.

Respectiv, îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul redeschiderii procedurii de revizuire a cauzei penale se confirmă inclusiv prin instituția puterii lucrului judecat.

În acest context, a menționat că, scopul instituției puterii lucrului judecat rezidă în crearea unei stabilități și bune funcționări, fiind totodată o expresie a principiului securității raporturilor juridice, care presupune că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Prejudicialitatea hotărârii judecătorești face imposibilă o altă apreciere într-un alt proces al faptelor și raporturilor juridice, care au fost deja stabilite printr-o hotărâre judecătorească. Respectarea prejudicialității contribuie la soluționarea justă a cauzelor, exclude posibilitatea pronunțării hotărârilor contradictorii, facilitează procesul probației.

În lumina principiului autorității de lucru judecat, instanța de judecată urmează să rețină că o hotărâre judecătorească/sentință de condamnare pronunțată în urma deschiderii procedurii de revizuire, prin care s-au stabilit faptele enunțate, cât și constatările reținute în mod irevocabil, se bucură de prezumția absolută de adevăr și nu pot fi contrazise printr-o altă hotărâre pronunțată în urma examinării procedurii disciplinare. CEDO a stabilit că instanțele sunt obligate să țină cont de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a art. 6 din Convenție. Dezlegarea asupra unei probleme de drept date printr-o hotărâre irevocabilă este de natură să clarifice din acel moment acea problemă, creând speranța legitimă că ea nu va mai fi negată de o altă instanță de judecată într-o procedură ulterioară.

Din considerentele că, redeschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale a avut loc în strictă corespundere cu prevederile Codului de procedură penală, a fost depusă prezenta acțiune în contestare, Elena Pruneanu solicitând anularea hotărârii nr.3-48/19 din 18 octombrie 2019 a Colegiului de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor și a hotărârii nr.1-132/19 din 6 decembrie 2019 a Consiliului Superior al Procurorilor.

Prin hotărârea din 3 august 2020 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contestare depusă de Elena Pruneanu a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărâ astfel, instanța de fond a constatat că Colegiul disciplinar just a constatat că procurorul Elena Pruneanu, primind spre examinare

procedura de revizuire nu a executat încheierea instanței și respectiv nu a examinat acțiunile părții vătămate Viorica Bulgaru prin prisma art.311 și 312 din Codul penal, însă, la 28 mai 2018, a purces la audierea acesteia, admitând precum că partea vătămată a făcut declarații mincinoase, ceea ce denotă că, acțiunea de urmărire penală de audiere a fost efectuată superficial. Or, noile declarații date de către partea vătămată după deschiderea procedurii de revizuire, procurorul le-a apreciat drept circumstanțe noi, care nu au format obiect al examinării de către instanțele de judecată, iar sentința nou adoptată în rezultatul revizuirii nu a fost contestată de către părți și are putere de lucru judecat.

Prin urmare, procurorul a admis o eroare de fapt și de drept, apreciind noile declarații ale părții vătămate drept „circumstane noi”, de care instanța nu avea cunoștință la emiterea hotărârii în sensul art.458 alin.(3) pct.2) din Codul de procedură penală.

În acest context, prima instanță a conchis că acțiunea este neîntemeiată, iar argumentele reclamantei nu pot fi reținute, motiv pentru care a fost respinsă acțiunea, deoarece în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că, atât Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, cât și Consiliul Superior al Procuraturii a acționat în cazul dat cu respectarea legii și procedurii, iar careva motive pentru anularea actelor administrative individuale defavorabile care se contestă nu s-au regăsit. Or, reclamanta, în cazul descris, a acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, cu admiterea încălcărilor de lege menționate.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii enunțate, la data de 2 septembrie 2020, Elena Pruneanu a contestat-o cu recurs nemotivat, care ulterior la data de 17 octombrie 2020 a fost completat cu motivare, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate ce constituie obiectul prezentului recurs cu emiterea unei decizii noi, de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată anexată la dosar, suplimentar invocându-se încălcările de procedură admise la înaintarea și înregistrarea sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de procuror, conform cărora a fost indicat că nici una din prevederile a art.43 alin.(1) lit.a), b), c), d), alin. (2) din Legea RM nr.3 din 25 februarie 2016 „Cu privire la Procuratură”, pct.7.1. din capitolului VII „Depunerea și Examinarea Sesizărilor” a Regulamentului „privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor” aprobat prin ordinul nr.19/35 din 29 iulie 2016, pct.42 Capitolul 6 al Hotărârii nr. 12-228/16 din 14 septembrie 2016 „cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și funcționare a Colegiului de disciplină și etică” nu a fost respectat, or, Procurorul-șef al Secției combaterea traficului de ființe umane din cadrul Direcției urmărire penală criminalistică, Sergiu Russu nu face parte din nici una din categoriile persoanele indicate supra, fapt neglijat atât de Colegiul de disciplină și etică, de Consiliul

Superior al Procurorilor, cât și de Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

Totodată, a indicat încălcările de procedură admise la respectarea termenului de verificare a sesizării de către Inspekția procurorilor la acțiunile procurorului, și anume Inspekția procurorilor, la verificarea sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară inițiată în privința sa, a depășit în mod fraudulos termenele specificate în legea și Regulamentul indicate supra, or, procedura disciplinară a fost inițiată la data de 22 martie 2019, fiind finisată și remisă în adresa Colegiului de Disciplină și Etică tocmai la data de 30 mai 2019, deci peste 49 zile lucrătoare de la data inițierii, prin ce au încălcat prevederile normelor cu 15 zile lucrătoare, nefiind prezent nici un document ce ar demonstra prelungirea termenului dat.

La fel, s-au invocat încălcările de procedură admise la examinarea cauzei disciplinare de către Colegiul de disciplină și etică, specificându-se că Colegiul de Disciplină și Etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nu a examinat în termenul prevăzut de lege procedura disciplinară a procurorului Elena Pruneanu, depășind termenul legal de adoptare a hotărârii cu 3 luni și 17 zile și, respectiv, este lovită de nulitate absolută odată ce termenul de aplicare a sancțiunii deja a fost expirat la data emiterii deciziei.

Această concluzie se deduce din următoarele circumstanțe: La data de 30 mai 2019, Inspekția Procurorilor a emis decizia de transmitere a procedurii disciplinare către Colegiul de Disciplină și Etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor și tot la data de 30 mai 2019 Colegiul a recepționat materialele procedurii disciplinare. Astfel, Colegiul urma să emită hotărârea de caz până la data de 30 iunie 2019, pe când hotărârea contestată a fost adoptată și pronunțată la data de 18 octombrie 2019.

În continuare, recurenta a subliniat lipsa probelor ce ar demonstra vinovăția sa în săvârșirea abaterii disciplinare incriminate acesteia.

În primul rând, în conformitate cu prevederile pct.2 al Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14 septembrie 2016, Colegiul de disciplină și etică își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la Procuratură, Codului muncii, prezentului regulament și altor acte normative ale organelor de autoadministrare și Procuraturii. Așa, potrivit pct.74 lit.e), f) și h) din Regulamentul menționat, hotărârea Colegiului de disciplină și etică în cazul constatării abaterii disciplinare trebuie să conțină descrierea faptei care constituie abatere disciplinară și încadrarea juridică a acesteia, descrierea probelor colectate pe dosar, sancțiunea aplicată și motivele care au stat la baza aplicării acesteia.

Cu toate acestea, în hotărârile contestate nu sunt conturate și descrise cu exactitate fapta care constituie abatere disciplinară și încadrarea juridică a acesteia, nu sunt specificate și descrise probele colectate pe dosarul disciplinar, făcându-se referire doar la unele concluzii și opinii pripite și subiective ale

inspectorului și ale Procurorului-șef al Secției combaterea traficului de ființe umane din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică, Sergiu Russu, superficiale și unilaterale asupra unor aspecte vagi ce vizează cazul dat, fără a fi identificate cu certitudine și convingător probele ce dovedesc incontestabil vinovăția sa și necesitatea aplicării inevitabile a sancțiunii disciplinare, or, simpla motivare că acțiunile procurorului conțin elementele prevăzute de art.38 din Legea RM nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, sunt doar afirmații declarative și se contrazic între ele precum și cu argumentele procurorului examinat.

În al doilea rând, de către Colegiul de disciplină și etică, precum și de Consiliul Superior al Procurorilor la emiterea hotărârilor contestate în mod flagrant au fost încălcate prevederile art.6 § 2 CEDO și art.21 Constituției RM.

Pe cale de consecință, s-a indicat că la emiterea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor au fost încălcate normele imperative ale legii ce reglementează modul de desfășurare a procedurii disciplinare în privința procurorilor, totodată au fost încălcate și principiile fundamentale consfințite prin art.21 Constituției RM și art.6§2 CEDO, circumstanțele care prin prisma prevederilor Codului administrativ impun necesitatea anulării actelor administrative contestate, fapt însă neglijat de Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

Or, prima instanță s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâre neîntemeiată de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Prin referința depusă la 4 noiembrie 2020, Procuratura Generală a solicitat respingerea recursului depus de Elena Pruneanu cu menținerea actului judecătoresc recursat.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că atât recursul nemotivat depus la data de 2 septembrie 2020 (f.d.171), cât și motivarea acestuia depusă la data de 17 octombrie 2020 (f.d.173) sunt în termen, or, hotărârea instanței de fond a fost adoptată la 3 august 2020 (f.d.142) și recepționată de recurentă la data de 16 octombrie 2020 (f.d.170).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Elena Pruneanu în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevalidativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel,

motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Elena Pruneanu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Elena Pruneanu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh